

หรือความหมาย "une action produite parce qu' exprime la base nominale" เช่น

croust- + '-illier = croustillier
gamb- + -illier = gambillier
(๑ -aill-, -el- 1, -et- 2, -in 3, -on- 2, -ot- 2, -ouill-,
-oyer)

-ime มาจาก -imum ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์ เพื่อสร้างคำวิเศษณ์ และอาจจะใช้รูป -eme ปัจจัยนี้
บอกความหมาย "qui est au plus haut degré" เช่น

inf(ér)- + -ime = infime
int(ér)- + -ime = intime
ult- + -ime = ultime
ext(é)r- + -ime = extrême
sup(é)r- + -ême = suprême
min(i)- + -ime = minime
(๑ -issime)

-iment มาจาก -imentum ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์ เพื่อสร้างคำนาม เพศชาย ถ้าเติมหลังรากศัพท์คำกริยา
จะบอกความหมาย "qui fait" ถ้าเติมหลังรากศัพท์คำวิเศษณ์หรือคำนาม จะบอกความหมาย
"qui a la qualité, la nature de" เช่น

séd- + -iment = sédiment
rud- + -iment = rudiment
(๑ -ament, -ement, -ment 2, -ument)

1) -in, -igne มาจาก -gignus ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์ เพื่อสร้างคำวิเศษณ์ และบอกความหมาย "qui est"

เช่น

bén(é)- + -in = bénin, bénigne

mal + -in = malin, maligne

2) -in, -ine มาจาก -inum, inam ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์ เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนาม และบอกความหมายดังนี้

เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำนาม จะบอกถึง

2.1) "l'origine, l'appartenance" เช่น

Alpes + -in, ine = alpin, alpine

cristal + -in, ine = cristallin, cristalline

enfant + -in, ine = enfantin, enfantine

porc + -in, ine = porcin, porcine

div- + -in, ine = divin, divine

fémin- + -in, ine = féminin, féminine

mar- + -in, ine = marin, marine

mascul- + -in, ine = masculin, masculine

2.2) "valeur diminutive" เช่น

fort + -in = fortin

tableau + -in = tableautin

botte + -ine = bottine

figure + -ine = figurine

langouste + -ine = langoustine

2.3) "un rapport caractéristique (nature, origine, ressemblance)" เช่น

fil + -in = filin
aerpent + -in = serpentin
tambour + -in = tambourin
lettre + -ine = lettrine
vitre + -ine = vitrine

(ดู -eau, -et 1, -ill-, -ol- 1, -on 1, -ot 1, -ul- 1)

มีปัจจัยนี้ใช้มากในคำศัพท์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ช่วยสร้างคำนามเพศหญิงที่เป็นชื่อธาตุ สสาร หรือวัตถุที่ประดิษฐ์ขึ้นมา ดังเช่น caféine, cocaïne, grenadine, opaline เป็นต้น

นอกจากนี้ปัจจัยนี้ซึ่งอาจจะบอกความหมาย "une nuance péjorative ou familière" เช่น

blond + -in, ine = blondin, blondine
plaisant + -in = plaisantin
roux + -in, ine = rouquin, rouquine

3) -in- มาจาก -in(are) ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำกริยาที่ออกเสียง "une action relative à cc qu'exprime la base nominale" เช่น

calc(i) + -in- + -er = calciner
tambour + -in- + -er = tambouriner

หรือ "valeur diminutive" หรือรวมทั้ง "l'idée de répétition de l'action"
คำย่อของคำนี้ เช่น

piét- + -in- + -er = piétiner
trot + -in- + -er = trotter

-ineux, -ineuse มาจาก **-inosum, -inosam** ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์ เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนามที่บอกความหมาย

"qui a la **qualité** de" เช่น

vertige + **-ineux** = vertigineux

volume + **-ineux** = volumineux

-ion มาจาก **-ionem** ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่เติมหลังรากศัพท์ เพื่อสร้างคำนาม เพศหญิง และจะใช้รูป **-çon** ถ้าวางท้ายด้วย

วางท้ายด้วย **-ct-** เช่น

fact- + **-ion** = façon

ปัจจัยนี้มักจะใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยา และให้ความหมายดังต่อไปนี้คือ

1) "l'action ou le résultat de l'action" เช่น

adopt(er) + **-ion** = adoption

désert(er) + **-ion** = désertion

édit(er) + **-ion** = édition

expuls(er) + **-ion** = expulsion

inspect(er) + **-ion** = inspection

opt(er) + **-ion** = option

press(er) + **-ion** = pression

réun(ir) + **-ion** = réunion

décid(er) + **-ion** = décision

digér(er) + **-ion** = digestion

possess- + **-ion** = possession

2) "chose dont la nature est d'être" เช่น

di(s)- + mens(ur)- + -ion = dimension

pot + -ion = potion

(ดู -aison, -ation, -ition, -son, -tion)

-ique มาจาก -ikos ในภาษากรีก และ -icum, -icam ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำวิเศษณ์และคำนาม และเมื่อมีปัจจัยอื่นมาเติมต่อท้ายอีก ก็จะใช้รูป

-ic- เช่น périodicité, physicien และในคำบางคำจะใช้รูป -aïque เช่น

arché- + -ique = archaïque

prose + -ique = prosaïque

ปัจจัยนี้จะบอกความหมายดังต่อไปนี้ คือ

1) "propre à, relatif à" เช่น

atome + -ique = atomique

chimie + -ique = chimique

énergie + -ique = énergétique

hero + -ique = héroïque

type + -ique = typique

volcan + -ique = volcanique

chron(o)- + -ique = chronique

dynam(o)- + -ique = dynamique

2) "qui est dans la situation" เช่น

an(a)- + chron(o)- + -ique = anachronique

co- + centre + -ique = concentrique

3) "propre à l'action, qui fait l'action exprimée par la base verbale" เช่น

graph(o) + **-ique** = graphique

télé- + -phor- + **-ique** = téléphorique

ข้อสังเกต มีคำนาม เพศหญิงหลายคำที่ เป็นชื่อวิชาการต่างๆ ที่ลงท้ายด้วย **-ique** เช่น

astronaute + **-ique** = astronautique

éth(o)- + **-ique** = éthique

physio- + **-ique** = physique

techn(o)- + **-ique** = technique

-ire มาจาก **-ire** ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้ เติมหลังคำวิเศษณ์และคำนาม เพื่อสร้างคำกริยาดังนี้

base adjectivale :

blanc + **-ir** = blanchir

blond + **-ir** = blondir

gros + **-ir** = grossir

sale + **-ir** = salir

vert + **-ir** = verdir

vieil + **-ir** = vieillir

base nominabe :

fin + **-ir** = finir

fleur + **-ir** = fleurir

garant + **-ir** = garantir

กริยาบางตัวก็จะเติมอุปสรรค (préfixe) เข้าไปข้างหน้าด้วย เช่น

a + grand + **-ir** = agrandir

en + bel + **-ir** = embellir

re- + -a- + jeune • **-ir** = rajeunir

es + froid + -ir	=	refroidir
a + néant + -ir	=	anéantir
a + sujet + -ir	=	assujettir

ข้อสังเกต รากศัพท์คำวิเศษณ์บางคำที่ลงท้ายด้วย เสียง [R] มีปัจจัย -ir ที่ เดิมข้างหน้ารากศัพท์ จะยึด เพียง เป็น -cir เช่น

dur + -ir	=	durcir
é- + clair + -ir	=	éclaircir
noir + -ir	=	noircir
ra- + -a- + court + -ir	=	raccourcir

แต่

mûr + -ir	=	mûrir
sûr + -ir	=	sûrir

-is, -isse มาจาก -icium ในภาษาลาติน

1) เป็นปัจจัยที่เดิมหลังรากศัพท์คำกริยา และบอกความหมาย "ce qui résulte de l'action" (ดู -on) ส่วนใหญ่คำนามที่สร้างขึ้นมานี้จะเป็นคำเพศชายที่บอกความหมายของ สิ่งที่เป็นหมวดหมู่หรือกลุ่มเหล่า (valeur collective) เช่น

bâtir + -isse	=	bâtisse (n.f.)
cliqueter + -is	=	cliquatis (n.m.)
hacher + -is	=	hachia (n.m.)
samer + -is	=	semis (n.m.)

2) เป็นปัจจัยที่เดิมหลังรากศัพท์คำนามหรือคำวิเศษณ์ และบอกความหมาย rapport caractéristique (nature, origins, appartenance)" เช่น

mét + -is, -isse	=	métis, métisse
chasse + -is	=	chassis (n.m.)

treille + -is	= treillis (n.m.)
jaune t -isse	= jaunisse (n.f.)

-isan, ane มาจาก -igiano ในภาษาอิตาลี

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์ เพื่อสร้างคำนามหรือคำวิเศษณ์ที่บอกความหมาย

"l'appartenance" เช่น

arti- t -isan	= artisan
court t -isan	= courtisan
part t -isan	= partisan
(๑ -icien, -ien)	

-ise อาจจะมาจก -itia ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามเพศหญิง

๑) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำวิเศษณ์หรือคำนาม จะให้ความหมาย "qualité de, action de" หรือ "chose propre à" เช่น

bête t -ise	= bêtise
franc t -ise	= franchise
gourmand + -ise	= gourmandise
sot + -ise	= sottise
expert + -ise	= expertise
maître + -ise	= maîtrise
marchand t -ise	= marchandise
prêtre + -ise	= prêtrise
(๑ -ade, -erie, -esse, -ice, -ie)	

2) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำกริยา จะให้ความหมาย "l'action ou la qualité de" เช่น

convoiter + -ise	= convoitise
hanter + -ise	= hantise

-iser มาจาก -izare ในภาษากรีก และ -izein ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำวิเศษณ์หรือคำนาม เพื่อสร้างคำกริยาซึ่งบอกความหมาย

"changer" หรือ "faire changer" เช่น

base adjectival :

central + -iser	= centraliser
égal + -iser	= égaliser
familier + -iser	= familiariser
fertile + -iser	= fertiliser
général + -iser	= généraliser
immobile + -iser	= immobiliser
moderne + -iser	= moderniser
populaire + -iser	= populariser
réel + -iser	= réaliser
ridicule + -iser	= ridiculiser
stable + -iser	= stabiliser

base nominabe :

alphabet + -iser	= alphabétiser
métal + -iser	= métalliser
monopole + -iser	= monopoliser
scandale + -iser	= scandaliser

drame + -iser	• dramatiser
fratern- + -iser	- fraterniser
mécan(o) • + -iser	- mécaniser

-isme มาจาก **-ismum** ในภาษาละติน และ **-ismos** ในภาษากรีก

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามเพศชาย

1) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำนามหรือคำวิเศษณ์ จะบอกความหมาย "fait d'être, chose qui est" เช่น

gigant(o)- + -esque	= gigantesque
snob + -isme	= snobisme
parallèle + -isme	= parallélisme

ถ้ารากศัพท์ลงท้ายด้วย **-ique** หรือ **-alique** ปัจจัยก็จะใช้รูป **-isme** หรือ **-isme**

เช่น

exotique + -isme	= exotisme
classique + -isme	= classicisme
archalque t isme	= archaïsme
prosaïque t -isme	= prosaïsme

2) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำวิเศษณ์ จะบอกความหมาย "le caractère" เช่น

américain + -isme	= américanisme
barbare + -isme	= barbarisme
regional t -isme	= régionalisme

3) บอกความหมาย "valeur collective ou un ensemble de choses" เช่น

mécanique t -isme	= mécanisme
organe t -isme	= organisme

หรือ "l'ensemble des phénomènes relatifs" เช่น

alcool + -isme	- alcoolisme
bandit + -isme	- banditisme
cycle + -isme	- cyclisme
journal + -isme	- journalisme
parasit + -isme	- parasitisme
volcan + -isme	- volcanisme
urbain + -isme	- urbanisme

4) คำว่าที่ เป็น "noms de systèmes de pensée, de doctrines, de comportements, de mouvements sociaux" เช่น

Bouddha + -isme	- bouddhisme
Marx + -isme	- marxisme
Platon + -isme	- platonisme
catholique + -isme	- catholicisme
protestant + -isme	- protestantisme
romantique + -isme	- romantisme
sceptique + -isme	- ● cepticismo
anarchie + -isme	- anarchisme
capital + -isme	- capitalisme .
égoïste + -isme	- égoïsme
gauchiste + -isme	- gauchisme
raciste + -isme	- racisme

fatal + -isme	= fatalisme
idéal + -isme	= idéalisme
matériel + -isme	= matérialisme
opportuniatate + -isme	= opportunisme
optim- + -isme	= optlmirme

-iste มาจาก **-ista** ในภาษาลาติน และ **-istós** ในภาษากรีก เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำวิเศษณ์และคำนามที่บอกถึงบุคคล ดังนี้

1) สร้างคำนามที่บอกถึงผู้ประกอบอาชีพ และให้ความหมาย "qui fait, qui s'occupe de" หรือ "spécialiste de, amateur de" เช่น

bouquin + -iste	= bouquiniste
dent + -iste	= dentiste
garage + -iste	= garagiste
guitar + -iste	= guitariste
journal + -iste	= journaliste
juri(s)- + -iste	= juriste
latin + -iste	= latiniste
lingu- + -iste	= linguiste
ocul- + -iste	= oculiste
piano + -iste	= pianiste
chimie + -iste	= chimiste
orthopédie + -iste	= orthopédiste
philatélie + -iste	= philatéliste

(g -aire 1, -aste, -eron 1, -ent-, -ien 1)

2) สร้างคำนามหรือคำวิเศษณ์ที่บอกถึงบุคคล โดยให้ความหมาย "partisan, adepte de" เช่น

Calvin + -iste	=	calviniste
de Gaulle t -iste	=	gaulliste
Mao t -iste	=	maofiste
anarchie t -iste	=	anarchiste
féminin t -iste	=	féministe
terr- t -iste	=	terroriste
idéal t -iste	=	idéaliste
royal t -iste	=	royalista
social t -iste	=	socialiste
arriv(er) t -iste	=	arriviste
transform(er) t -iste	=	transformiste

1) -it มาจาก -itum ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่บอกความหมาย "une action accomplie, subie, ou considérée dans son résultat" โดยทั่วไปมักจะเติมหลังรากศัพท์คำกริยา

เมื่อสร้างคำวิเศษณ์ มักจะปรากฏในรูป -it, -ite เช่น

compos(er) t -ite	=	composite
lic t -ite	=	licite
tac- + -ite	=	tacite

เมื่อสร้างคำนามเพศชาย จะปรากฏในรูป -it เช่น

appét- t -it	=	appétit
cré(d)- t -it	=	crédit
déb- + -it	=	débit

เมื่อสร้างคำนามเพศหญิง จะปรากฏในรูป -ite เช่น

visit(er) + -ite - visite

2) -it- มาจาก -itēs ในภาษากรีก

1) เป็นปัจจัยที่เติมหลังรากศัพท์คำนามที่บอกถึงท้องถิ่นแล้ว จะสร้างคำนามหรือคำวิเศษณ์ซึ่งให้ความหมาย "originaire de, propre à" เช่น

cosm(o)- + pol(i) + -it = cosmopolite

Moscou + -ite = moscovite

(ดู -ain 1, -ais, -an, -ard 1, -at 3, -(é)en, -eron 1, -ien 2, -in 2, -ois, -ol-1)

ถ้าเติมท้ายรากศัพท์คำนามที่บอกถึงกลุ่มชน ก็จะให้ความหมาย "l'appartenance à ce groupe" เช่น

Carne + -it = carmélite

Israel + -it = israélite

Jésus + -it = jésuite

(ดู -iste)

2) เป็นปัจจัยที่เติมหลังรากศัพท์คำนาม และสร้างคำนามที่เป็นชื่อแร่ธาตุหรือส่วนผสมทางเคมี โดยบอกถึง "rapport caractéristique (origine, nature, propriété)" เช่น

calc(i)- + -it = calcite

dynam(o)- + -it = dynamite

lign(i)- + -it = lignite

(ดู -in 2)

๑) เป็นปัจจัยที่เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำนามที่บอกถึงอวัยวะต่าง ๆ แล้ว จะสร้างคำนามเพศหญิงที่เป็นศัพท์ทางการแพทย์ และให้ความหมาย "inflammation de" เช่น

appendice + -it	=	appendicit
bronche + -it	=	bronchite
gingiv- + -it	=	gingivite
hépat(o)- + -it	=	hépatite
néphr(o)- + -it	=	néphrite
ot(o)- + -it	=	otite
sinus + -it	=	sinusite

-ité มาจาก -itatem ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างคำนามเพศหญิง และเมื่อมีปัจจัยอื่นมาเติมต่อท้ายเข้าอีก อาจจะใช้รูป -it- เช่น égalitaire และบางทีก็ใช้รูป -été เช่น étanchéité, homogénéité ปัจจัยนี้จะบอกความหมาย "qualité, état de ce qui est" หรือ "être, chose qui est" (ดู -été, -té; -itude) มักจะเติมหลังรากศัพท์คำวิเศษณ์ เช่น

absurde + -ité	=	absurdité
actuel t -ité	=	actualité
divin t -ité	=	divinité
égal t -ité	=	égalité
familier + -ité	=	familiarité
honorable t -ité	=	honorabilité
lumineux t -ité	=	luminosité
mondain t -ité	=	mondanité
relative t -ité	=	relativité
solidaire + -ité	=	solidarité

susceptible + -ité	=	susceptibilité
tenace + -ité	=	tenacité
disparate + -ité	=	disparité
matur- + -ité	=	maturité
prox(im)- + -ité	=	proximité

คำบางคำก็มีความหมาย "valeur collective" เช่น

criminel + -ité	=	criminalité
fiscal + -ité	=	fiscalité
latin + -ité	=	latinité
mortel + -ité	=	mortalité
natal + -ité	=	natalité

(ดู -isme)

บางคราวก็เติมหลังรากศัพท์คำนาม เช่น

fratern- + -ité	=	fraternité
patern- + -ité	=	paternité
quant- + -ité	=	quantité

ข้อสังเกต บังคับที่สร้างคำนาม -alité, -abilité, -ibilité และ -ilité นี้มาจากบังคับคำวิเศษณ์เหล่านี้คือ -al หรือ -el, -able, -ible และ -il หรือ -ile

-iteur, trice มาจาก -it- + -or ในภาษาลาติน

เป็นบังคับที่ใช้สร้างคำนามและคำวิเศษณ์ อาจจะใช้รูป -itor- ก็ได้ เช่น

inquisitorial และนอกความหมาย "qui fait" เช่น

compos(er) + -iteur	=	compositeur, trice
expédi(er) + -iteur	=	expéditeur, trice
répét(er) + -iteur	=	répétiteur, trice

aud(i)- + -iteur = auditeur, trice

in- + -quis- + -iteur = inquisiteur

(๑ -ateur, -eur 2, -eux 2, -teur; -ataire)

-itif, ive มาจาก -it- + -ivum ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่มักจะใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยา เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนาม โดยบอก

ความหมาย "qui fait, ou qui est propre à faire ou à déterminer" เช่น

expédi(er) + -itif = expéditif

prohib(er) + -itif = prohibitif

apér- + -itif = apéritif

fug- + -itif = fugitif

nutr- + -itif = nutritif

(๑ -atif, -if, -tif)

-ition มาจาก -it + -ionem ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยา เพื่อสร้างคำนาม เพศหญิงที่บอกความหมาย

"l'action ou le résultat de l'action" เช่น

expédi(er) + -ition = expédition

expos(er) + -ition = exposition

prohib(er) + -ition = prohibition

répét(er) + -ition = répétition

suppos(er) + -ition = supposition

acquis + -ition = acquisition

aud(i)- + -ition = audition

co- + pét- + -ition = compétition
(ดู -aison, -ation, -ion, -son 1, -tion)

-itoire มาจาก -it- + -orium ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่เติมหลังรากศัพท์คำกริยา เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนาม เพศชาย และ
บอกความหมาย "qui participe à l'action" เช่น

pré- + mon- + -itoire = prémonitoire

ré- + quérir + -itoire = requisitoire

และในบางคำ ก็ให้ความหมาย "valeur collective" เช่น

aud(i)- + -itoire = auditoire

(ดู -atoire, -oir-, -toire)

-itude มาจาก -itudo ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่เติมหลังรากศัพท์คำวิเศษณ์ เพื่อสร้างคำนาม เพศหญิง เมื่อมีปัจจัยอื่นมาเติมหลังอีก
ก็จะใช้รูป -itudin- ในบางคำ เช่น longitudinal ปัจจัยนี้บอกความหมาย "qualité,
état de" เช่น

apte + -itude = aptitude

exact + -itude = exactitude

ingrat + -itude = ingratitude

las + -itude = lassitude

long + -itude = longitude

prompt + -itude = promptitude

alt(i)- + -itude = altitude

cert- + -itude = certitude

grat(ul)- + -itude	=	gratitude
plein + -itude	=	plénitude
simil(i)- + -itude	=	similitude
sol(i)- + -itude	=	solitude

(ดู -ude, -age, -ité)

1) -iment มาจาก -mente ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมท้ายคำวิเศษณ์เพศหญิง เพื่อสร้างคำกริยาวิเศษณ์ (adverbe)

และบอกความหมาย "d'une manière, du point de vue" เช่น

douce + -ment	=	doucement
grand + -ment	=	grandement
normal + -ment	=	normalement
vif + -ment	=	vivement

ข้อสังเกต

1) อักษร "e" ในรากศัพท์คำวิเศษณ์บางตัวจะเปลี่ยนรูปเป็น "é" เช่น

commode + -ment	=	commodément
énorme + -ment	=	énormément
précise + -ment	=	précisément

2) เมื่อจะสร้างคำกริยาวิเศษณ์จากรากศัพท์คำวิเศษณ์ที่ลงท้ายด้วย -ai, -é, -i,

-u มักจะใช้รูปคำเพศชาย เช่น

vrai + -ment	=	vraiment
pose +-ment	=	posément
joli + -ment	=	joliment
éperdu + -ment	=	éperdument

ยกเว้น gaie + -ment - gaiement ซึ่ง e อาจเปลี่ยนรูปเป็น
 accent circonflex (^) เป็น gaiement ฉะนั้นจึงใช้ได้ทั้ง 2 รูป
 โดยทั่วไปรากศัพท์คำวิเศษณ์ที่ลงท้ายด้วย -u จะใช้ accent circonflexe (^)

เติมไปบน -u เป็น 0 เช่น

- assidu + -ment ~ assidument
- cru + -ment ~ crument
- du + -ment ~ dument
- goulu + -ment ~ goulument
- indu + -ment ~ indument

นอกจากนี้ในคำบางคำก็มีการเปลี่ยนรูปของรากศัพท์ด้วย เช่น

- gentil + -ment ~ gentiment
- impuni + -ment ~ impunément

3) รากศัพท์คำวิเศษณ์ที่ลงท้ายด้วย -ant และ -ent เมื่อเติมปัจจัย -ment ไปข้างท้าย

ก็จะได้คำกริยาวิเศษณ์ที่มีรูปดังนี้ lo

- ant + -ment = ~ amment [amã]
- ent + -ment = ~ emment [amã]

เช่น

- notant + -ment ~ notamment
- puissant + -ment ~ puissamment
- précipitant + -ment ~ précipitamment
- prudent + -ment ~ prudemment

ยกเว้น

- lent + -ment ~ lentement
- présent + -ment ~ présentement
- véhément + -ment ~ véhémentement

2) -ment มาจาก -mentum ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมท้ายเพื่อสร้างคำนามเพศชายที่บอกรถึง "l'action, le résultat de l'action ou ce qui sert à faire l'action" โดยมีรากศัพท์ดังนี้ คือ

1) คำกริยาในรูป participle passé เช่น

assorti + -ment = assortiment

bâti + -ment - bâtiment

senti + -ment - sentiment

2) รากศัพท์ทั่วไป เช่น

co- + plé(t)- + -ment - complément

ex- + -cré (t) + -ment - excrément

frac(t)- + -ment - fragment

sec (t)- + -ment - segment

(g -ament, -ement, -iment, -ument; -age)

-oid มาจาก "eidos" ในภาษากรีก

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมท้ายรากศัพท์คำนามหรือคำวิเศษณ์ เพื่อสร้างคำนาม ถ้ารากศัพท์ลงท้ายด้วย -o ปัจจัยก็จะลดรูปเหลือเพียง -id- ปัจจัยนี้บอกความหมาย "qui a la forme, l'aspect" เช่น

anthrop(o)- + -oid- = anthropoïde

astér- + -oid- = astéroïde

dipl(o)- + -oid- - diploïde

mast(o)- + -oid- = mastoïdité

métal + -oid- - métalloïde

nègre + -oid- - négroïde

ov(i)- + -oid-	- ovoïde
sinu(s)- + -oid-	= sinusoidé
sphère + -oid-	= sphéroïde
typh- + -oid-	= typhoïde

-oir มาจาก -orium ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมท้ายรากศัพท์คำกริยา เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนามที่บอกความหมาย "qui fait, sert à, ou contribue à faire" และถ้ามีปัจจัยมาต่อท้ายอีก ก็จะเปลี่ยนรูป เป็น -ori- เช่น notoriété คือ

(๑ -atoire, -itoire, -toire; -(t)ère, -ul- 2)

ปัจจัยนี้มีวิธีการใช้ดังนี้คือ

1) สร้างคำวิเศษณ์ที่ลงท้ายด้วย -oire เช่น

dilat(er) + -oir	= dilatoire
exécut(er) + -oir	= exécutoire
mérit(er) + -oir	= méritoire
not- + -oir	= notoire
tra(ns)- + itinér- + -oir	= transitoire

2) สร้างคำนามที่บอกถึงเครื่องมือหรืออวัยวะ (noms d'instruments et d'organes) ถ้า เป็นคำ เพศชายก็ลงท้ายด้วย -oir คำ เพศหญิงก็ลงท้ายด้วย -oire เช่น

(๑ -ac(u)l-, -ail 1, -ateur, -eur 2)

abreuv(er) + -oir	= abreuvoir
arros(er) + -oir	= arrosoir
ferm(er) + -oir	= fermoir
mir- + -oir	= miroir

plong(er) + -oir	=	plongeoir
ras(er) + -oir	=	rasoir
réserv(er) + -oir	=	réservoir
baign(er) + -oire	=	baignoire
bouill(ir) + -oire	=	bouilloire
écum(er) + -oire	=	écumoire
mâch(er) + -oire	=	mâchoire
nag(er) + -oire	=	nageoire
pass(er) + -oire	=	passeoire
rôt(ir) + -oire	=	rôtissoire

๓) สร้างคำนามที่บอกถึงสถานที่ (noms de lieux) คำนามเพศชายก็จะลงท้ายด้วย

-oir fun เว้นคำ "réfectoire") ถ้า เป็นคำนาม เพศหญิงก็จะลงท้ายด้วย -oire เช่น

fum(er) + -oir	=	fumoir
isol(er) + -oir	=	isoloir
parl(er) + -oir	=	parloir
patin + -oire	=	patinoire

-ois, -oise มาจาก -ensem ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำนาม เพื่อสร้างคำนามและคำวิเศษณ์ที่บอกถึง

"l'origine, la provenance, le séjour" เช่น

bourg + -ois	=	bourgeois
Chine + -ois	=	chinois
court + -ois	=	courtois

Gaule + -ois = gaulois

Hongrie + -ois = hongrois

(ดู -ain 1, -ais, -an 1, -ard 1, -at 3, -(é)en, -eron 1, -ien 2, -in 2, -it:- 2, -ol 1)

-ome มาจาก -ōma ในภาษากรีก

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลัง เพื่อสร้างคำนามเพศชาย และจะลดรูปลงเป็น -me เมื่อเติมหลังรากศัพท์ที่ลงท้ายด้วย -o เมื่อเติมท้ายรากศัพท์คำนามหรือคำวิเศษณ์ จะบอกความหมาย "production de la nature de" เช่น

idio(t)- + -ome = idiome

rhiz(o)- + -ome = rhizome

เมื่อเติมท้ายรากศัพท์คำกริยา จะบอกความหมาย "produit de l'action" เช่น

fant- + -ome = fantôme

() -on มาจาก -onem ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนาม เพศชายและคำวิเศษณ์ ในบางคำก็ใช้รูป -ion

(ดู -eau, -eron 2, -et 1, -ill-, -in 2, -ol- 1, -ot 1, -ul 1)

เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำนามหรือคำวิเศษณ์ จะบอกความหมาย "qui est du genre de, se caractérise par" เช่น

chaussure + -on = chausson

jupe + -on = jupon

maille + -on = maillon

poêle + -on = poêlon

veste + -on = veston

นอกจากความหมายดังกล่าวข้างต้น บางคราวก็มีความหมาย "valeur diminutive"

รวมอยู่ด้วย โดยเฉพาะในคำนามที่บอกสิ่งสัตว์ เช่น

aigle + -on	- aiglon
chat + -on	- chaton
ours + -on	- ourson
rat + -on	- raton
sauvage + -on	- sauvageon
marmite + -on	- marmiton

ในบางคำจะบอกความหมาย "valeur partitive" เช่น

chaîne + -on	- chainon
échelle + -on	- échelon

แต่ในบางคำก็บอกความหมาย "valeur augmentative" เช่น

balle + -on	- ballon
caisse + -on	- caisson
ceinture + -on	- ceinturon
médaille + -on	- médaillon
salle + -on	- salon
saucisse + -on	- saucisson

2) เมื่อเติมท้ายรากศัพท์คำกริยา จะบอกความหมาย "qui fait ou sert A faire" เช่น

bouch(er) + -on	- bouchon
guid(er) + -on	- guidon
lorgn(er) + -on	- lorgnon
pil(er) + -on	- pilon

หรือบอกความหมาย "l'action ou le résultat de l'action" (๑ -is) เช่น

bouill(ir) + -on	-	bouillon
brouill(er) + -on	-	brouillon
coup(er) + -on	-	coupon
greff(er) + -on	-	greffon
pinc(er) + -on	-	pinçon
plong(er) + -on	-	plongeon

บางครั้งก็บอกความหมาย "péjorative" (๑ -ard)

avort(er) + -on	-	avorton
grog(n) + -on	-	grognon

2) -on มาจาก -on- ในภาษาฝรั่งเศสโบราณ

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยา และตามมาด้วยปัจจัย -er จึง เป็น -onner

ซึ่งจะบอกถึง "la répétition de l'action" และมักจะแทรกด้วย "valeur diminutive"

ด้วย (๑ -el- 1, -et- 2, -ill-, -in- 3, -ot- 2)

chant- + -on- + -er	-	chantonner
mâch(er)- + -on- + -er	-	mâchonner
tât(er) + -on- + -er	-	tâtonner

1) -ose มาจาก -ôsis ในภาษากรีก

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามเพศหญิง

1) เมื่อเติมท้ายรากศัพท์คำนามหรือคำกริยา จะบอกถึง "l'action ou son résultat" เช่น

apo- + -thé(o)- + -ose	-	apothéose
mét(a)- + morph(o)- + -ose	-	métamorphose
q.(n)- + b(io)- + -ose	-	symbiose

2) บอกถึง "un état, une situation" และบางคราวก็มีความหมาย "l'idée d'excès" รวมอยู่ด้วย เช่น

hypn(o)- + -ose	= hypnose
narc(o)- + -ose	= narcose
sclér- + -ose	= sclérose

2) -ose มาจาก -osum ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามและคำวิเศษณ์ที่ให้ความหมาย "propre à, qui a la qualité de" เช่น

grand + -ose	= grandiose
mar + -ose	= morose

(ดู -eux 1)

1) -ot, -otte มาจาก -ottum ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำวิเศษณ์และคำนาม และมีปรากฏใช้ในรูป -iot, -iotte (ex. maigriot, maigriotte) และ -ote ด้วย (ex. tremblote) ปัจจัยนี้มีวิธีการใช้ดังนี้คือ

1) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำนาม จะบอกความหมาย "qui a rapport à" เช่น

balle + -ot	= ballot
chemin + -ot	= cheminot
cul + -otte	= culotte
paille + -otte	= paillette

นอกจากนั้น ในบางคำยังมีความหมาย "valeur diminutive ou familière"

เติม เติมด้วย เช่น

angél- + -ot	= angelot
bec + -ot	= bécot

vieille + -ot = vieillot

(ดู -elet, -et 1, -ichon)

๓) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำกริยา จะบอกถึง "une action ou son résultat" เช่น

boug(er) + -ote = bougeotte

parl(er) + -ote = parlotte

trembl(er) + -ote = tremblote

หรือความหมาย"qui fait, sert à faire" ซึ่งมักจะเป็นคำที่บอกถึง
เครื่องมือหรืออุปกรณ์ เช่น

bouill(ir) + -otte = bouillotte

coc- + -otte = cocotte

roul(er) + -otte = roulotte

๒) -ot- มาจาก -ot ในภาษาฝรั่งเศส

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยา และตามมาด้วยปัจจัย -er เป็น -oter และ
-otter จะบอกถึง "la répétition de l'action" และ"une valeur diminutive" เช่น

clign(er) + -ot- + -er = clignoter

siffl(er) + -ot- + -er = siffloter

tap(er) + -ot- + -er = tapoter

touss(er) + -ot- + -er = toussoter

trembl(er) + -ot- + -er = trembloter

-ou, -ouse มาจาก -ouse ในภาษาฝรั่งเศส

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำนาม เพื่อสร้างคำนามที่บอกถึง "qui a la qualité"

เช่น

p(e)l- + -ouse	= pelouse
pil(o)- + -ou	= pilou
vent + -ouse	= ventouse

-oyer มาจาก -izare ในภาษาลาติน และ -izein ในภาษากรีก

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำนามหรือคำวิเศษณ์ เพื่อสร้างคำกริยาที่หมายถึง

"l'actualisation (réalisation, production) ou une manière d'agir" เช่น

côte + -oyer	= côtoyer
coude + -oyer	= coudoyer
feot- + -oyer	= festoyer
foudre + -oyer	= foudroyer
guerre + -oyer	= guerroyer
larme + -oyer	= larmoyer
rouge + -oyer	= rougeoyer
verd- + -oyer	= verdoyer

-pée มาจาก poiein ในภาษากรีก

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามเพศหญิงที่บอกความหมาย "création, confection,

mise en oeuvre" เช่น

ép(o)- + -pée	= épopée
mél(o)- + -pée	= mélopée
onomast- + -pée	= onomatopée

-son มาจาก -tionem ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยาในรูป participle passé หรือคำกริยาผัน
ในรูปบุรุษที่ 1 indicatif présent เพื่อสร้างคำนามซึ่งมักจะเป็นคำเพศหญิงที่บอกถึง "l'action,
le résultat de l'action ou (ce) qui subit l'action" เช่น

guéri + -son	=	guérison
trahi + -son	=	trahison
bois + -son	=	boisson
cuis + -son	=	cuisson
chan(te) + -son	=	chanson
nouris + -son	=	nourrisson

(ดู -aison, -ation, -ion, -ition, -tion)

-té มาจาก -itatem ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามเพศหญิง และบางทีก็ใช้รูป -tié (ex. amitié) ปัจจัยนี้
บอกความหมาย "qualité de ce qui est" หรือ "chose qui est" ปัจจัยนี้มีวิธีการใช้ดังนี้

- 1) เติมหลังคำวิเศษณ์เพศหญิง เช่น
ancienne + -té = ancienneté
sainte + -té = sainteté
- 2) เติมหลังคำวิเศษณ์เพศชาย เช่น
beau + -té = beauté
fier + -té = fierté
chrétien + -té = chrétienté
- 3) เติมหลังรากศัพท์ เช่น
clar- + -té = clarté
san- + -té = santé

-(t)ère มาจาก -terium ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามเพศชายที่บอกความหมาย "destiné à" มักจะเติมหลังรากศัพท์คำกริยาหรือคำนาม เพื่อสร้างคำนามที่บอกสถานที่ เช่น

baptis- + -tère	- baptistère
monast- + -tère	- monastère

(ดู -oir-)

-teur, -trice มาจาก -tor และ -trix ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยา เพื่อสร้างคำนามหรือคำวิเศษณ์ที่บอกความหมาย "qui fait l'action" เช่น

distribu(er) + -teur, -trice	- distributeur, trice
edit(er) + -teur, -trice	- éditeur, trice
émett(re) + -teur, -trice	- émetteur, trice
correct- + -teur, -trice	- correcteur, trice
elect- + -teur, -trice	- électeur, trice
extinc- + -teur, -trice	- extincteur, trice
produ(ct)- + -teur, -trice	- producteur, trice
ac(t)- + -teur, -trice	- acteur, trice

(ดู -ateur, -eur 2, -eux 2, -iteur, -ataire)

-tif, -ive มาจาก -tivum, -tivam ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยา เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนามที่บอกความหมาย "qui fait l'action" เช่น

attribuer) + -tif	- attributif
constitu(er) + -tif	- constitutif

diminu(er) + -tif	=	diminutif
évolu(er) + -tif	=	évolutif
supplé(er) + -tif	=	supplétif
ac(t)- + -tif	=	actif
direc(t)- + -tif	=	directif
restric(t)- + -tif	=	restrictif

(ดู -atif, -if, -itif)

-tion มาจาก -tionem ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยาหรือรูป participe passé ของคำกริยา เพื่อสร้างคำนามเพศหญิงที่บอกถึง "l'action ou le résultat de l'action" เช่น

attribu(er) + -tion	=	attribution
résolu + -tion	=	résolution
allocu- + -tion	=	allocution
intersec- + -tion	=	intersection
percep(t)- + -tion	=	perception

(ดู -aison, -ation, -ion, -ition, -son 1)

-tique -ticum ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำวิเศษณ์และคำนาม เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำกริยา จะบอกความหมาย "qui fait" และเมื่อเติมหลังรากศัพท์คำนาม จะบอกความหมาย "relatif à" เช่น

caractère + -tique	=	caractéristique
ellipse + -tique	=	elliptique
phrase + -tique	=	phrastique

narc(o) = + -tique = narcotique
(g -atique, -étique, -ique)

-toire มาจาก -torium ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ไว้เติมหลังรากศัพท์คำกริยา เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนามเพศชายที่บอก
ความหมาย "qui fait, qui sert à faire l'action" เช่น

contradic(t) = + -toire = contradictoire

direc(t) = + -toire = directoire

(g -atoire, -itoire, -oir-)

-ture มาจาก -tura ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ไว้เติมหลังรากศัพท์คำกริยาหรือรูป participe passé ของคำกริยา
เพื่อสร้างคำนามเพศหญิงที่บอกถึง "l'action ou le résultat ou l'instrument de
l'action" เช่น

fourni + -ture = fourniture

garni + -ture = garniture

nourri + -ture = nourriture

pourri + -ture = pourriture

fac(t)- + -ture = facture

mix(t) = + -ture = mixture

(g -ature, -ure)

1) -u, -ue มาจาก -utum, -utam ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำนาม เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนามที่บอกความหมาย

"pourvu de, avec" เช่น

barbe + -u	= barbu
feuille + -u	= feuillu
point + -u	= pointu
tête + -u	= têtü
char(n)- + -u	= charm
goul- + -u	= goulü

(ดู -é)

2) -u, -ue มาจาก -uum, -uam ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำนาม เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนามที่บอกความหมาย

"qui fait l'action, qui est dans l'état" เช่น

a- + -sid- + -u	= assidu
co- + ta(n)g- + -u	= contigu
co- + -tin- + -u	= continu
re- + -sid + -u	= résidu

-ueux, -ueuse มาจาก -uosum, -uosam ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำนาม เพื่อสร้างคำวิเศษณ์ที่บอกความหมาย "qui a

la qualité" เช่น

affect + -ueux	= affectueux
faste + -ueux	= fastueux

luxueux	luxueux
majestueux	majestueux
tempétueux	tempétueux
voluptueux	voluptueux

ถ้ามีปัจจัยอื่นมาต่อท้ายอีกก็อาจจะ เปลี่ยนรูป เป็น -uos- เช่น monstruosité

(ดู -eux 1)

1) -ul- มาจาก -ulum; -ulam ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามและคำวิเศษณ์ (ดู -eau, -et 1, -ill-, -in 2, -ol- 1, -on 1, -ot 1)

1) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำนามและคำวิเศษณ์ จะบอกความหมาย "valeur diminutive" เช่น

globule	globule
granule	granule
canule	canule
acidulé	acidulé

(ดู -(i)cul- 1, -oncule)

2) เมื่อเติมท้ายรากศัพท์คำนาม จะบอกความหมาย "qui a la nature de, ou ressemble à" เช่น

calcul	calcul
capitule	capitule
ovule	ovule
lunule	lunule

-ulent, ente มาจาก -ulentum, -ulentam ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำนาม เพื่อสร้างคำวิเศษณ์ที่บอกความหมาย "qui prdsente, produit" ส่วนคำนามที่สร้างจากคำวิเศษณ์เหล่านี้ก็จะลงท้ายด้วย -(u) lence เช่น

corps + -ulent = corpulent

suc + -ulent = succulent

turb- + -ulent = turbulent

(ดู -olent)

-um มาจาก -um ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามเพศชายและคำวิเศษณ์ ส่วนใหญ่มักจะเป็นศัพท์สูง (mot savant) และศัพท์เฉพาะทางวิชาการ (vocabulaires spécialisés) บางคราวก็ใช้รูป -ium ปรากฏบ่อยใน

1) คำนามที่บอกถึงนามธรรม สถานที่ เครื่องมือ หรือผลิตภัณฑ์ทางด้านอุตสาหกรรม เช่น

critère + -um = critérium

minime + -um = minimum

omn(i)- + -um = omnium

alb- + -um = album

harmonie + -um = harmonium

musée + -um = muséum

pod(o)- + -um = podium

aqu(a)- + -aire- + -um = aquarium

sol- + -aire- + -um = solarium

viv(i)- + -aire- + -um = vivarium

san- + -atoire- + -um = sanatorium

audi- + -itoire-, + -um = auditorium

2) คำศัพท์ทางด้านชีววิทยาและกายวิภาคศาสตร์ (anatomie) เช่น

séb- + -um - sébum

sér(o)- + -um - sérum

3) คำศัพท์ทางด้าน เคมีที่เกี่ยวข้องโลหะ (métaux) และธาตุ (substances) เช่น

calc(i)- + -um = calcium

magnésie + -um = magnésium

potasse + -um = potassium

héli(o)- + -um = hélium

(๑ -u(s)-)

-ument มาจาก -umentum ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำกริยา เพื่อสร้างคำนามเพศชายที่บอกรถึงสิ่งของ เช่น

doc(t)- + -ument = document

mon- + -ument = monument

(๑ -ament, -ement, -iment, -ment 2)

-(u)n, -ne มาจาก -unum, -unam

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำนาม เพื่อสร้างคำวิเศษณ์และคำนามที่บอกรความหมาย

"qui a la nature de" เช่น

in- + -port- + -un = importun

oh-+-port- + -un = opportun

lag- + -une = lagune

1) -ure มาจาก -ura ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ใช้สร้างคำนามเพศหญิง โดยมีวิธีการใช้ดังนี้คือ

1) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำกริยา จะบอกถึง "l'action ou le résultat ou l'instrument de l'action" เช่น

all(er) + -ure	=	allure
brûl(er) + -ure	=	brûlure
doubl(er) + -ure	=	doublure
ray(er) + -ure	=	rayure
mois(ir) + -ure	=	moisissure
écrit + -ure	=	écriture
frit + -ure	=	friture
ouvert + -ure	=	ouverture
peint + -ure	=	peinture
cens- + -ure	=	censure
fiss- + -ure	=	fissure
frac(t)- + -ure	=	fracture
lec(t)- + -ure	=	lecture
lég(is)- + -ure	=	legislature

2) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำวิเศษณ์หรือคำนาม จะบอกถึง "qualité, état de" หรือ "chose qui a la qualité de" เช่น

désinvolté + -ure	=	désinvolture
droit + -ure	=	droiture
froid + -ure	=	froidure
nerf + -ure	=	nervure
candidat + -ure	=	candidature

magistrat + -ure = magistrature

préfect- + -ure = prefecture

ในบางคำก็ใช้รูป -oure เช่น bravoure

3) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำนาม จะบอกความหมาย "valeur collective"

เช่น

cheveu + -ure = chevelure

dent + -ure = denture

toit + -ure = toiture

voile + -ure = voilure

เมื่อนำหน้ามาด้วยอุปสรรค -en จะบอกถึง "une longueur, un emplacement"

เช่น

en- + col + -ure = encolure

en- + manche + -ure = emmanchure

(ดู -ature; -ade, -age)

2) -ure

เป็นปัจจัยที่ใช้ในการสร้างคำนาม เพศชายที่เป็นศัพท์ทาง เคมี โดยจะบอกถึง "un composé de corps désigné par la base nominale avec un autre corps" เช่น

chlore + -ure = chlorure

sulf- + -ure = sulfure

-urne มาจาก -urnus ในภาษาละติน

เป็นปัจจัยที่ใช้เติมหลังรากศัพท์คำนามหรือคำวิเศษณ์ เพื่อสร้างคำวิเศษณ์ที่บอกถึง "dans les conditions" เช่น

noct- + -urne - nocturne
tacite + -urns - taciturne

-u(s) มาจาก -us ในภาษาลาติน

เป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างคำนาม เพศชายโดยมีวิธีกาใช้ดังนี้ คือ

1) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำนาม จะบอกถึง "qui a la qualité, la nature"

เช่น

cumul- + -us - cumulus
méd(i)- + -us - médius
termin- + -us - terminus

(๑ -um)

2) เมื่อเติมหลังรากศัพท์คำกริยา จะบอกถึง "l'action, le résultat, l'instrument ou l'agent de l'action" เช่น

co- + -sens- + -us - consensus
laps- + -us - lapsus
pro- + -cess- + -us - processus
pro- + spec(t)- + -us - prospectus

๓) เมื่อมีปัจจัยขึ้นมาต่อท้ายอีก ก็จะเปลี่ยนรูปเป็น -u เช่น

defect- + -u- + -eux - défectueux
é- + -fect- + -u- + -er - effectuer
in + pét- + -u- + -eux - impétueux

2) วิภक्ति (désinence)

วิภक्तिคือ หน่วยคำเติมหลังที่เติมเข้าไปเพื่อแปลงรูปคำให้สอดคล้องกับคำอื่น ๆ ในประโยคที่มีความสัมพันธ์กัน นั่นคือบอกถึงหน้าที่หรือลักษณะทางไวยากรณ์ของคำนั้น ๆ

ในภาษามฝรั่งเศส วิภक्तिจะเติมหลังคำเพียง 3 ประเภทเท่านั้นคือ คำนาม คำวิเศษณ์ และคำกริยา สำหรับคำนามและคำวิเศษณ์จะเป็นวิภक्तिที่บอกถึง เพศและพจน์ สำหรับคำกริยาจะเป็นวิภक्तिที่บอกถึงบุรุษ พจน์ กาล และเวลา

2.1) วิภक्तिคำนาม (désinence nominale)

คำนามในภาษามฝรั่งเศสทุกคำจะต้องบอกถึง เพศและพจน์

เพศ (genre)

คำนามในภาษามฝรั่งเศสทุกคำจะต้องเป็นคำที่มีเพศ ซึ่งแบ่งเป็น 2 เพศดังนี้ คือ คำนามเพศชาย (masculin) และคำนามเพศหญิง (féminin)

ถ้าคำนามนั้นบอกถึงบุคคลหรือสัตว์ เพศของคำนามนั้นก็จะคล้อยตามบุคคลหรือสัตว์ใน ความหมายนั้น ถ้าเป็นบุรุษหรือสัตว์เพศผู้ (male) คำนามก็จะเป็นคำเพศชาย ถ้าเป็นหญิงหรือสัตว์ เพศเมีย (femelle) คำนามนั้นก็จะเป็นคำเพศหญิง เช่น

le père

la mère

un coq

une poule

ถ้าคำนามนั้นบอกถึงสิ่งของหรืออื่น ๆ ก็ไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนที่จะกำหนดว่าคำนามที่ บอกถึงอะไร จะเป็นคำเพศชายและบอกถึงอะไร จะเป็นคำเพศหญิง เช่น

le fer

la grippe

le mistral

la politique

le dîner

la valeur

คำนามที่บอกถึงบุคคลนั้น ในบางคำก็ใช้การเติมวิภक्ति เข้าหลังคำนาม เพศชาย เพื่อจะ สร้างคำนามเพศหญิง และมีวิธีการดังนี้

1) เดิมวิภคิต -e ซึ่งในบางคำก็มีการ เปลี่ยนแปลงรูปของรากคำด้วย เช่น

un Anglais	- une Anglaise
un châtelain	- une châtelaine
un rival	- une rivale
un paysan	- une paysanne
un boucher	- une bouchère
un favori	- une favorite

2) คำนาม เพศชายที่ลงท้ายด้วย -en, -on, -el, -eau, -at, -et และ -ot ให้ซ้อนพยัญชนะท้ายคือ n หรือ t เข้าไปก่อน แล้วจึงเติม -e เช่น

-en, -an

le pharmacien	- la pharmacienne
un baron	- une baronne

-eau, -el

Marcel	- Marcelle
le jumeau	- la jumelle

-at, -et, -ot

le chat	- la chatte
le cadet	- la cadette
un sot	- une sottise

ยกเว้น

un soldat	- une soldate
un avocat	- une avocate
un candidat	- une candidate
un bigot	- une bigote

un divot	= une dévote
un huguenot	= une huguenote
un idiot	= une idiote
un manchot	= une manchote
un mendigot	= une mendigote
un nabot	= une nabote

สำหรับคำ เพศหญิงข้างล่างนี้ มักจะหมายถึงภริยาผู้ประกอบกรณีนี้นมากกว่าที่จะเป็นหญิงผู้ประกอบกรณีนี้น ๆ เช่น

le préfet	= la préfète
le sous-préfet	= la sous-préfète
le maréchal	= la maréchale
le général	= la générale
le colonel	= la colonelle

3) คำนาม เพศชายลงท้ายด้วย -our จะ เปลี่ยน เป็น -euse เช่น

un danseur	= une danseuse
un nageur	= une nageuse
un pêcheur	= une pêcheuse

บทเว้น

un pêcheur	= une pécheresse
le demandeur	= la demanderesse
le défendeur	= la défenderesse
le supérieur	= la supérieure
le prieur	= la prieuae
un mineur	= une mineuse

4) คำนาม เพศชายลงท้ายด้วย -teur จะเปลี่ยน เป็น -trice เช่น

un instituteur - une institutrice

un directeur - une directrice

แต่ถ้าคำนามเพศชาย -teur มาจากคำกริยา จะ เปลี่ยนเป็น -teuse เช่น

un porteur - une porteuse

un flatteur - une flatteuse

un menteur - une menteuse

un chanteur - une chanteuse

5) คำนาม เพศชายลงท้ายด้วย -ef จะ เปลี่ยนเป็น -ve เช่น

un veuf - une veuve

6) คำนาม เพศชายลงท้ายด้วย -x จะ เปลี่ยนเป็น -se เช่น

un époux - une épouse

ยกเว้น

un roux - une rousse

7) ค่อไปนี้ เป็นคำนาม เพศชายที่มีรูป เพศหญิงซึ่งลงท้ายด้วย -esse ได้แก่

un abbé - une abbesse

un âne - une ânesse

un bonze - une boneesse

un chanoine - une chanoinesse

un comte - une comtesse

un devin - une devineresse

un diable - une diablesse

un dieu - une déesse

un duc - une duchesse

un hôte - une hôtesse

un ivrogne	• une ivrognesse
un maître	• une maîtresse
un mulâtre	- une mulâtresse
un nègre	• une négresse
un ogre	• une ogresse
un pauvre	- une pauvre
un poète	- une poétesse
un prêtre	• une prêtresse
un prince	• une princesse
un prophète	- une prophétesse
un tigre	• une tigresse
un traître	- une traîtresse
un docteur	- une doctoresse

สำหรับคำนามประสม มีวิธีที่จะพิจารณาถึงเพศของคำนามประสมได้ดังนี้

1) ถ้าเป็นคำนามวางติดกัน 2 คำ เพศของคำนามประสมนั้นจะเป็นไปตามเพศของคำนามคำแรก เช่น

un chou-fleur - une pêche abricot

2) ถ้าเป็นคำวิเศษณ์ประสมกับคำนาม คำนามประสมจะมีเพศตามเพศของคำนาม เช่น

la chauve-souris

ยกเว้น

le rouge-gorge

3) ถ้าเป็นคำกริยาประสมกับคำนาม เพศของคำนามประสมจะเป็นดังนี้

3.1) ถ้าบอกถึงบุคคล เพศของคำจะตามความหมายที่เกี่ยวกับเพศของบุคคลนั้น

เช่น

le garde-barrière - la garde-barrière

	๘.๒.๒) ถ้าคำแรก เป็นคำบุรพบท คำนามประสมนั้นจะ เป็นคำ เพศชาย เช่น
A	un à-propos, un à-côté
après	l'immédiat après-guerre
en	un en-oas, un en-tête
hors	un hors-bord, un hors d'oeuvre
sans	le sans-façon, le sans-gêne

๘) คำนามประสมที่ประกอบด้วยวลีหรือประโยคย่อสั้นจะ เป็นคำ เพศชาย เช่น

un on-dit	le qu'en-dira-ton
le rève-qui-peut	un tête-à-tête
un pied-A-terre	le va-et-vient

แต่ถ้าหมายถึงบุคคล เพศของคำนามประสมก็จะ เป็นไปตาม เพศของบุคคลนั้น ๆ เช่น

un couche-tard	= une rien-du-tout
un lève-tôt	

พจน์ (nombre)

โดยทั่วไป คำนามในภาษาฝรั่งเศส จะใช้เป็น เอกพจน์หรือพหูพจน์ตามความหมายใน เนื้อความนั้น ๆ การ เปลี่ยนคำจากรูป เอกพจน์เป็นพหูพจน์มีวิธีการดังนี้ คือ

๑) เดิม -s หลังคำนาม เอกพจน์ ในภาษาพูด -s นี้จะไม่ออก เสียง เว้นแต่ตามมา ด้วยคำที่ขึ้นต้นด้วยสระ จะออก เสียง เชื่อม (liaison) เป็น เสียง [z] เช่น

Les enfants étaient là.

๒) ถ้าคำนาม เอกพจน์ลงท้ายด้วย -s, -x, -z เมื่อ เป็นพหูพจน์ก็จะคงรูป เดิม เช่น

le bois	= les bois
la voix	= les voix
le nez	= les nez

๓) คำนามที่ลงท้ายด้วย -l หรือ -al จะเปลี่ยนเป็น -aux เช่น

le cheval	= les chevaux
l'idéal	= les idéaux

ยกเว้น

le bal	- les bals
le cal	- les cals
le carnaval	- les carnivals
le cérémonial	- les cérémonials
le chacal	- les chacals
le choral	- les chorals
le festival	- les festivals
le narval	- les narvals
le pal	- les pals
le récital	- les récitals
le régál	- les régals

4) คำนามที่ลงท้ายด้วย -ail จะเปลี่ยนเป็น -aux เช่น

le bail	- les baux
le corail	- les coraux
l' émail	- les émaux
le soupirail	- les soupiraux
le travail	- les travaux
le vitrail	- les vitraux

ยกเว้น

le chandail	- les chandails
l' éventail	- les éventails
le rail	- les rails

๘) คำนามที่ลงท้ายด้วย -an, -en, -eau จะเปลี่ยนเป็น -aux, -eux, -eaux

เช่น

le tuyau	- les tuyaux
le chapeau	- les chapeaux
le cheveu	- les cheveux
le jeu	- les jeux

ยกเว้น

le landau	- les landaus
le sarrau	- les sarraus
le bleu	- les bleus
le pneu	- les pneus

๙) คำนามที่ลงท้ายด้วย -ou เปลี่ยนเป็น -ous เช่น

le clou	- les clous
le trou	- les trous

ยกเว้น

le bijou	- les bijoux
le caillou	- les cailloux
la chou	- les choux
le genou	- les genoux
le hibou	- les hiboux
le joujou	- les joujoux
le pou	- les poux

สำหรับคำประสม กฎเกณฑ์ในการ เปลี่ยนคำนาม เอกพจน์ ให้เป็นพหูพจน์มีดังนี้

1) ถ้าคำนามประสม เขียนติดกัน เป็นคำ เดียว ก็ เดิมวิภक्ति -s เข้าไปท้ายคำ เช่น

- le pourboire - les pourboires
- le portefeuille - les portefeuilles

ยกเว้น

- Monsieur - Messieurs
- Madame - Mesdames
- Mademoiselle - Mesdemoiselles
- le bonhomme - les bonshommes
- le gentilhomme - les gentileshommes

2) ถ้าคำนามประสมนั้น เขียนแยกกันจะ เป็นดังนี้

2.1) ถ้า เป็นคำนามประสมกับคำวิเศษณ์ คำทั้งสองจะ เปลี่ยน เป็นพหูพจน์ เช่น

- le coffre-fort - les coffres-forts
- la carte postale - les cartes postales
- le blanc-seing - les blancs-seings

ยกเว้น

- les grands-m&es หรือ les grand-meres
- les grands-tantes " les grand-tantes
- les grands-pi&es

สำหรับคำ les haut-parleurs นั้น haut ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ "parlent

haut"

2.2) ถ้า เป็นคำนามประสมกับคำนาม คำทั้งสองจะ เปลี่ยน เป็นพหูพจน์ เช่น

- le bateau-mouche - les bateaux-mouches
- le chou-fleur - les choux-fleurs